

I 62 160

I
62160

BIBLIOTECA ORIZONTUL

RABINDRA NATH TAGORE

MAMA și COPILUL (POEME)

Traducere de :

I. CONSTANTINESCU-Delabala

5

EE

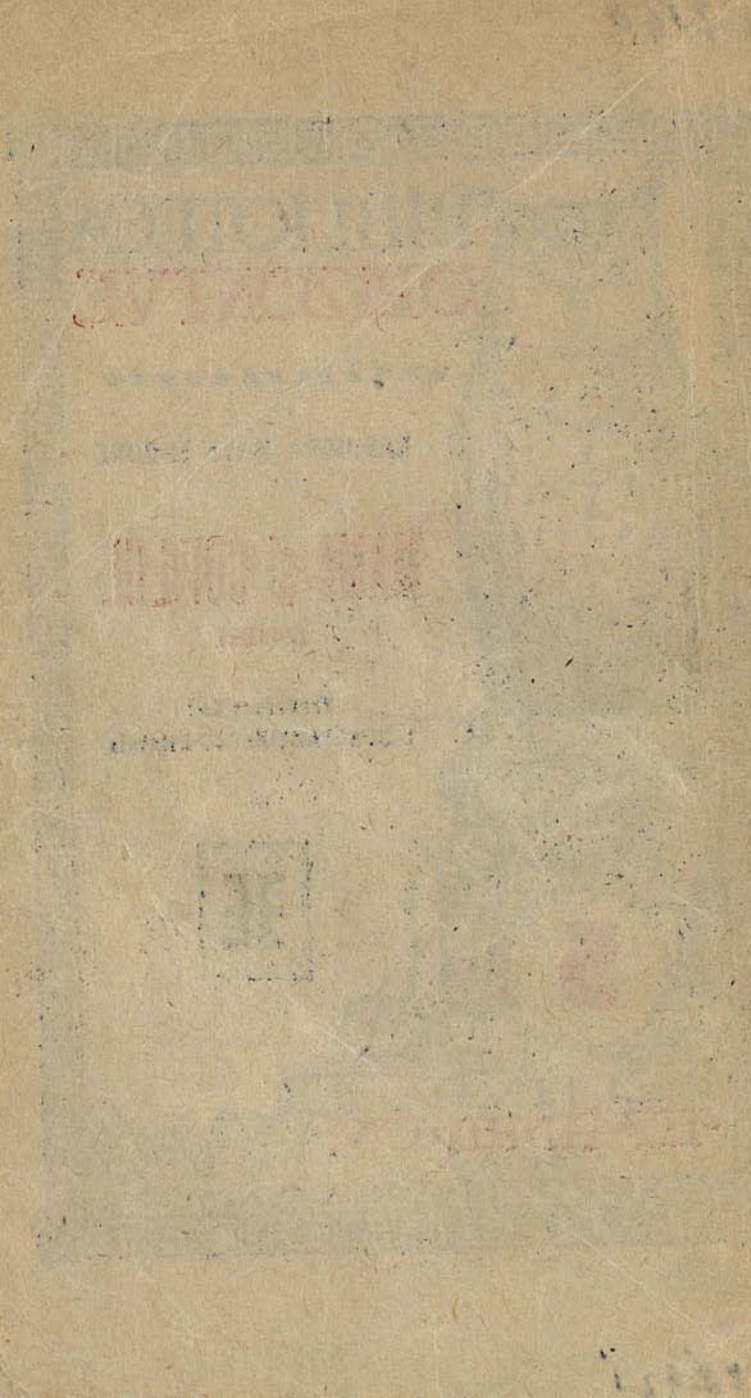

EDITURA

EMINESCU

SOC. AN.

BUCUREȘTI / TR. PARLAMENTULUI · 2 ·

BIBLIOTECA „ORIZONTUL“

No. 5

RABINDRA NATH TAGORE

Mama și Copilul

(Poeme)

Traducere de:

I. CONSTANTINESCU-DELABAIA

— BUCUREȘTI —

—
Editura „EMINESCU“ Societate Anonimă
Strada Parlamentului 2

PREFAȚA

Rabindra Nath Tagore este puțin cunoscut la noi. Și totuși acest mare poet al „Impărăției Indiilor“, este citit și iubit azi în întreaga lume unde se scrie și se gândește.

Întâia din lucrările sale lirice: Gitanjali, apărută în versiunea engleză sub titlul „Song Of-frings“ (Ofrande lirice) a stârnit admirația universală și a cucerit premiul Nobel.

A urmat apoi „Grădinarul“ (tradus și la noi), „Culesul fructelor“ și „Luna în creștere“ (cu subtitlul „Mama și Copilul“) a cărui tălmăcire o dăm în volumașul de față.

Tagore a scris și teatru, abordând toate genurile, dela comedie ușoară până la dramă, și, acum în urmă, a făcut vâlvă lucrarea sa „Naționalismul“, care este un strigăt de revoltă împotriva opresiunii Imperialismului și a nedreptății Naționalităților.

În toate scrierile sale, acest mare poet al lumii este același: cugetător adânc, simțire caldă, gingașă și plină de avânturi.

Trăsăturile caracteristice ale poeziilor și poemelor lui Tagore, sunt: lirismul profund, sim-

plitatea clasică și sinceritatea fără pereche.

Misticismul care învăluie multe din poeziile sale merge adesea mână 'n mână cu o minunată limpezime de expunere.

Obscuritatea aparentă se luminează deodată ca de un fulger și floarea ascunsă ese la iveală.

În „Luna în creștere“, poetul ni se înfățișează în toată neasemănata lui iubire de oameni. Și, numai această însușire este, credem, un titlu suficient, în aceste vremuri de cumplită întunecare a simțirii omenești, pentru tălmăcirea acestor poeme în limba românească.

I. Constantinescu-Delabaia

De unde sunt eu ?

De unde sunt eu, mamă, întreabă copilul; de unde m'ai luat?

Mama răspunde, râzând printre lacrimi și strângându-și copilul la piept:

Erai ascuns, drăguță, în inima mea; erai dorul ei.

Trăiai în păpușile cu cari mă jucam. Și când, din lut, făceam în fiecare dimineață chipul Zeului meu, te plăsmuiam atunci pe tine.

Erai trup din Zeitatea familiei noastre,—adorînd-o, te adoram pe tine.

În toată speranța și iubirea mea, în viața mea, în viața mamei mele, trăiai tu.

De generații te-a crescut și te-a hrănit spiritul nemuririi, care domnește în casa noastră.

Pe când eram fată, când floarea inimei mele își desfăcea petalele, tu pluteai deasupra lor, ca aroma.

Frăgezimea ta gingașă, înflorea în mădularile mele tinere, ca un nour aprins de răsăritul soarelui.

Ești alesul iubit al cerurilor, gemănul revărsatului de zori. Cu șivoiul vieții pământești,

te-ai coborât și te-ai topit la sânul meu.

Mă uit la obrazii tăi și mă cuprinde ceva neînțeles: tu, care ai fost al tuturoră, ești al meu!

De groaza de a nu te pierde, te țin strâns la pieptul meu. Ce vrajă a adus comoara lumii în aceste brațe slabe ale mele!

Școala florilor

Când nouri mânioși se adună sub ceruri, aducând vijelie și grindină;

Când vânt umed dela Răsărit, trece peste lanuri pentru a-și fluera cimpoiul în trestia de bambus;

Atunci se ivesc deodată cârduri de flori — nimeni nu știe de unde — și joacă prin iarbă cu o poftă nebună.

Zău, mamă, eu cred că florile umblă la școală sub pământ.

Își fac lecțiile cu ușile închise, și când vor să ese la joacă înainte de vreme, le pune dascălul la colț.

Când vine ploaia, ele capătă vacanță.

Ramurile trosnesc în pădure iar frunzele foșnesc în bătaia sălbatecă a vântului. Tunetul bate din palmele sale uriașe, iar copiii florilor ies, zoriți în straiile lor roșii, galbene și albe.

Știi, mamă, casa lor e în Ceruri, unde stau și stelele.

N'ai băgat de seamă cum se grăbesc să se ridice în sus?

Și nu știi de ce sunt atât de zorite?

E ușor de ghicit către cine își înalță brațele :
au și ele mamă, cum am și eu pe a mea.

De unde vine?

Somnul care flutură peste ochii copilașului,—
știe cineva de unde vine?

Da; umblă vestea că vine din satul basmelor.

În umbra pădurii, la lumina slabă a licurici-
lor, atârnă doi muguri vrăjiți. De acolo vine
somnul să sărute ochii copilașului.

Zâmbetul care luminează buzele copilașului,
când doarme,—știe cineva unde s'a născut?

Da; umblă vestea că o rază tânără, palidă a
lunei în creștere, a atins tivitura unui nour tre-
cător de toamnă. Și atunci s'a născut întâi zâm-
betul, în visul unei dimineți înrouate,—zâmbe-
tul care joacă pe buzele copilului, când doarme.

Frăgezimea, dulce, blândă, care înflorește pe
trupul copilașului, — știe cineva unde a stat as-
cunsă atâta vreme?

Da; pe când mama era abia copilă, străpun-
gându-i inima, mijia plâpândă, în taina tăcută
a iubirii, dulce, blândă frăgezime, care a în-
florit pe trupul copilașului.

Jucărie

Cu câtă fericire stai acolo, în praf, copile și cu
o ramură ruptă te joci toată dimineața.

Râd de jocul tău cu ramura ruptă; un lucru
de nimic.

Eu mă trudesesc cu socotelile mele. Ceasuri întregi stau aplecat asupra cifrelor.

Poate că tu te uiți la mine și te gândești: ce prostie să-ți pierzi așa toată dimineața!

Dar eu am uitat copile să ridice cetății și movile de nisip.

Caut jocuri mai prețioase și adun grămezi de aur și argint.

Tu din tot ce găsești îți faci jocurile tale vesele. Eu îmi risipesc timpul și puterea în căutarea unor lucruri la cari nu ajung niciodată.

În luntrea mea nesigură, mă lupt să străbat cruciș marea dorului și uit că și eu sunt o jucărie.

Pe țărmul mării

Pe țărmul mării lumilor nesfârșite, se întâlnesc copiii.

Bolta infinită a Cerului, stă nemișcată, iar vobura apei, e fără astâmpăr.

La țărmul unei lumi nesfârșite, se întâlnesc copiii cu chiote și jocuri.

Ei își durează case în nisip și se joacă cu scoici goale. Din frunze vestede își împletesc luntri și, râzând, le împing deasupra adâncimii uriașe.

Copiii își au jocul la țărmul mărilor pământului.

Ei nu știu să înnoate, nu știu să arunce plase. Cufundătorii, caută mărgăritare în fundul apelor. Negustorii, înfruntă valurile, pe vapoarele lor, în vreme ce copiii adună movile de pietre și le împrăstie apoi. Nu caută comori ascunse; nu știu să arunce plase.

Marea spumegă hohotind, și palid lucește

zâmbetul țărmlui. Valuri aducătoare de moarte, cântă copiilor balade neînțelese, ca o mamă lângă leagăn. Marea se joacă cu copiii și palid lucește zâmbetul țărmlui.

La țărmlul lumilor nesfârșite, se întâlnește copiii. Furtuna străbate căile multe ale cerului. Vapoare se scufundă sub valuri fără urmă. Moarte pășește pretutindeni, iar copiii se joacă.

La țărmlul mării lumilor fără sfârșit, e marea întâlnire a copiilor.

Lumea copilașului

Aș dori să pot avea un colțișor tainic în inima lumii neprefăcute a copilașului.

În lumea aceea sunt stele cari îi vorbesc și un cer care se coboară deasupra lui, pentru a-l mângâia cu nourii și cu curcubee nebunatece.

Ființi necunoscute se opresc la fereastra lui cu basmele și jucăriile lor minunate.

Aș vrea să pot umbla pe ulița care străbate gândurile copilașului, — și mai departe, dincolo de orice hotar.

Unde stafete aleargă fără răgaz între regatele regilor, despre care nu pomeneste nici o poveste.

Unde mintea plăsmuește balauri sburători și unde Adevărul liberează Fapta din cătușele ei.

Nouri și Valuri

Mamă, oamenii cari locuiesc colo în nourii, îmi strigă:

„Noi ne jucăm de cum se face ziuă până seara.
Ne jucăm cu aurul Aurorei, ne jucăm cu argintul Lunei“.

Eu întreb: „Dar cum să mă urc eu la voi?“

Ei răspund: „Vino la marginea pământului, ridică mâinile către cer și vei fi primit în nouri“.

„Dar m'așteaptă mama acasă“, zic: „cum pot s'o las și să viu?“

Atunci nourii zâmbesc și trec, plutitori, înaintea.

Dar eu știu un joc mai frumos, mamă:

Eu să fiu nourul și tu Luna.

Eu am să-ți acopăr fața cu mâinile amândouă, iar bolta casei noastre va fi cerul albastru.

* * *

Oamenii cari locuiesc în nori, îmi strigă:

„Noi cântăm de dimineata până seara; călătorim, călătorim încotro alunecăm“.

Întreb: „Dar cum să ajung până la voi?“

Imi răspund: „Vino la țărmul mării și stai cu ochii închiși și ai să te pomenesti dus de valuri“.

Răspund: „Mama mea are nevoie de mine în fiecare seară. Cum pot s'o las și să plec?“

Atunci nourii râd, joacă și trec pe dinaintea mea.

Dar, știu un joc mai frumos:

Eu să fiu valul, iar tu un țărm strein.

Eu mă dau de-a tumba și mă sfarm, râzând, în brațele tale.

Și nimeni în lume nu ne-a ști de urmă.

Hoța somnului

Cine fură somnul din ochii copilașului, vreau să aflu.

Cu ulciorul pe umăr, mama plecase să aducă apă din satul apropiat.

Era ceasul prânzului. Trecuse vremea jocului copiilor. Pe baltă, rațele tăceau.

Ciobănașul dormea la umbra smochinului.

Un cocostârc, tăcut, serios, stătea înfipt într'un picior, în iarba mlăștinoasă a luncii.

Atunci veni hoța somnului, înșfăcă somnul din ochii copilului și zbură.

Când veni mama, găsi copilașul târându-se de-abușelea prin odaie.

Cine a furat somnul din ochii copilașului, vreau să aflu. Trebuie să găsească hoțul și să-l pun în lanțuri. Trebuie să mă uit acolo în peștera neagră, unde printre stânci și pietre mohorâte, serpuiesc apele unui pârâiaș.

Trebuie să căut în umbrășurile adormitoare ale luncilor de Bakula, unde porumbeii uguiesc în ascunzișuri și unde în liniștea nopților înstelate răsună danțul Elelor.

Seara vreau să stau la pândă în șoapta tainică a pădurilor de Bambus, unde licuricii își împrăstie lumina. Și voiu întreba orice ființă:

„Poate să-mi spuie cineva unde sălășluiește hoța somnului?”

Cine-mi fură somnul de pe ochi copilașului?

Să pun mâna pe hoță și să mi-o judec! Voiu năvăli în cuibul ei, ca să văd unde ascunde atâta somn furat.

Am să-i golesc cuibul să-mi duc somnul acasă.
Apoi să prind cobaia, să-i leg aripile amândouă, s'o duc pe malul râului și s'o pun să facă acolo pe pescărița între papure și liane.

Seara când larma se liniștește, iar copiii stau în poalele mamelor, pasările nopții au să-i țipe în urechi:

„Al cui somn mai furi acum?”

Coliba

Treceam singuratic peste câmp, pe când amurgul își ascundea, ca un avar, cei din urmă snopi de aur.

Lumea zilei scăpăta spre apus, coborându-se adânc, tot mai adânc, în umbra întunecării, iar câmpul se întindea mut, văduvit de holdă.

Deodată văzduhul răsună de glasul ascuțit al unui băețandru. El străbătu nevăzut întunericul, și ecoul cântecului său plutea în liniștea înserării.

Coliba lui, era în sat, la capătul câmpului pustiu, dincolo de lanul de trestie de zahăr, ascunsă în umbra bananilor, a palmierilor cu trupul zvelt, a nucilor de cocos și al umbritorilor arbori de pâine, cu frunza de un verde întunecat.

Mă oprii o clipă din mersul meu singuratic, sub lumina stelelor și văzui întins înaintea mea pământul întunecat.

În brațele lui, colibe nenumărate și leagăne de copii și laviți și inimi de mamă și opaite cu lumina slabă și atâtea vieți tinere, pline de o voieșie, care nu știe cât prețuiește această bogăție a săracului...

Sfârșitul

Mi-a venit vremea să plec, mamă.

Plec.

Când în lumina palidă a revărsatului de zi, vei întinde mâinile în pat, către copilașul tău, el nu va mai fi aici.

Plec mamă.

Mă voi preface în adiere ușoară și te voi desmierda, mamă. Voi fi unda încrețită a apei, când te vei scălda, și te voi săruta, iar și iar.

În noaptea de furtună, când ploaia răpăe pe frunze, vei auzi din pat șoapta mea, iar râsul meu va intra ca fulgerul pe fereastră și-ți va lumina odaia.

Când vei sta trează, gândindu-te la copilașul tău, până târziu, noaptea, îți voi cânta de sus, din stele:

„Dormi, mamă, dormi“.

Pe razele rătăcitoare ale lunii, mă voi furișa deasupra patului tău. Pe pieptul tău voi sta culcat când vei dormi.

Mă voi face vis, și, prin deschizătura mică a ploapelor tale, mă voi strecura în adâncul somnului tău.

Când te vei scula și te vei uita speriată împrejur, vei ieși ca un licurici sclipitor, zbărâind în întinerie.

Când la marea sărbătoare Puja *) copii vecinilor vor veni să se joace la noi, voi cânta toată ziua și voi topi în inima ta sunetele flautului.

*) Sărbătoarea celor nouă nopți de lună plină, în Septembrie—Octombrie.

Mătușa mea iubită, are să vie cu daruri de Puja și are să întrebe: „unde-i copilășul nostru, soro?”

Și tu, mamă, ai să-i spui încet: „El e în stelele ochilor mei, e în trupul meu, în sufletul meu”.

Invoiala

„Veniți de mă cumpărați”, strigai eu, când ieșii de dimineată în stradă.

Cu sabia în mână veni în trăsură sa, Regele.

El mă prinse de mână și-mi zise: „Te cumpăr cu puterea mea”.

Dar puterea lui nu prețuia nimic pentru mine, și Regele plecă în trăsură sa.

.

În căldura amiezii, casele stăteau cu ușile închise.

Eu treceam dealungul uliții strâmbe.

Un bătrân ieși cu sacul lui plin de aur.

El stătu pe gânduri, apoi zise:

„Vreau să te cumpăr cu aurul meu”, și-și cântărea banii unul după altul, dar eu trecui înainte.

Inserase. Grădina era toată în floare.

O fată drăguță veni și-mi spuse: „Vreau să te cumpăr cu un zâmbet”.

Zâmbetul ei pâli, se topi în lacrimi, iar ea se retrase singură, în întinerie.

Soarele sclipea pe nisip, iar valurile mării goneau, la vale.

Un copil stătea și se juca cu scoici.

El ridică capul, păru a mă cunoaște și-mi zise:
„Eu te cumpăr cu nimic“.

Mă învoii. Și învoiala aceasta, cu un joc de copil, făcu din mine un om liber.

Firea copilăşului

E supărat copilăşul. Dac'ar vrea, ar putea să zboare, în clipa asta, la ceruri.

Şi nu degeaba ne-ar părăsi.

Ii place capul să şi-l odihnească la sânul mamei şi nu poate îndura ca să n'o vadă.

Copilaşul ştie o mulţime de cuvinte înţelepte, deşi sunt puţini cari le pot pricepe.

Şi nu degeaba tace totdeauna.

El cere un singur lucru: să înveţe cuvintele mamei de pe buzele ei. De aceea stă şi se uită aşa într'una.

Copilaşul are o grămadă de aur şi mărgăritare, şi totuşi a venit în lume ca un cerşetor.

Dar nu degeaba a venit aşa.

Cerşetorul mititel, drăguţ, gol, se prefacă înadins că e nenorocit, ca să poată cerşi dragostea bogată a mamei.

Copilaşul era atât de liber de orice cătuşe, în ţara micii luni în creştere.

Dar nu degeaba a renunţat la libertate.

Ştie că este loc pentru bucurii nesfârşite în micul colţişor al inimei de mamă şi că e mult

mai dulce decât libertatea, a fi prins și alintat în brațele ei.

Copilașul nu știa ce e țișătul.

Trăia în țara fericirii desăvârșite.

Dar nu degeaba și-a ales plânsul.

El poate câștiga inima doritoare a mamei și cu zâmbetul drăgălaș al feții sale, dar micile ți-pete, aduc, după puțină supărare, legătura în-doită de compătimire și de dragoste.

Tara basmelor

(*Fragment*)

Dacă ar ști oamenii unde se află palatul Regelui meu, el ar dispărea.

Zidurile sunt din argint alb, iar acoperișul din aur luminos.

Regina trăește într'un palat cu șapte curți și poartă un juvaier care prețuiește cât toată bogăția din șapte regate.

Dar, lasă-mă mamă, să-ți spun la ureche, unde este palatul Regelui meu.

E aici, la capătul pridvorului, unde stă ghi-veciul cu floarea de tulusi *)

Fiica de Rege, stă adormită, departe, departe, pe țărmul celor șapte mări nemișcate.

Nu e nimeni altul care s'o poată găsi decât mine.

*) O floare sfântă, care ar avea darul busuiocului nostru (n. tr.).

Ea are brățări la brațe și boabe de mărgăritar în urechi; părul îi cade până la podele.

Ea se va trezi când o voi atinge cu varga mea vrăjită și de pe buzele ei se vor desprinde pietre scumpe, când va surâde.

Dar, lasă-mă mamă, să-ți spun la ureche, unde e fiica de Rege.

E la capătul privdorului, acolo unde stă ghi-veciul cu tulsii.

Ingerul

Ei țipă și se încaieră, șovăie și disperă, și fără sfârșit li-e cearta.

Lasă viața ta să vie între dâșii, copilul meu ca o flacără de lumină, curată și fără vâlvătaie, și încântă-i ca să tacă.

Sunt groaznici în lăcomia și în pisma lor. Cuvintele li sunt ca și niște cuțite ascunse, setoase de sânge.

Pune-te între inimile lor împietrite, și lasă privirile tale blânde să cadă asupra lor, ca pacea iertătoare a serii peste sfada zilei.

Lasă-i să-ți vadă fața, copilul meu, și așa să cunoască rostul tuturor lucrurilor; lasă-i să te iubească și să învețe a se iubi între dâșii.

Vino și te așează în sânul veșniciei, copilul meu.

Cu răsăritul soarelui, deschide-ți inima și ți-o înalță ca o floare înflorită, iar când e soarele în asfințit, apleacă-ți capul și împlinește, în tăcere, slujba divină a zilei.

Când și de ce

Când îți aduc jucării de tot felul, atunci înțeleg de ce este un joc atât de minunat de culori în nouri și pe ape.

Înțeleg de ce florile au atâta bogăție de culori, — când îți aduc jucării pestrițe, copilul meu.

Când cânt, ca să joci tu, știu de ce e atâta muzică în cântul frunzelor. Înțeleg de ce valurile își trimit corul lor de glasuri către inima pământului, care le ascultă, — când cânt ca să joci tu.

Când aduc lucruri dulci pentru mânuțele tale lacome, înțeleg de ce este miere în potirul florilor. Știu de ce fructele se umple în taină cu sucul lor dulce, — când aduc lucruri dulci pentru mânuțele tale nerăbdătoare.

Când îți sărut obrazii, ca să surâzi, dragul meu, înțeleg bine ce fericire picură din ceruri, în revărsatul zorilor. Înțeleg ce răsfăț aduce trupului meu adierea primăverii, — când te sărut, ca să-mi surâzi.

Cântecul

Cântecul meu vrea să te cuprindă, copile, cu melodia lui, — ca brațele gingașe ale iubirii.

Vrea să-ți atingă fruntea, cu un sărut de binecuvântare.

Când ești singur, va sta lângă tine și-ți va șopti la ureche; când te afli în mulțime, te va feri de alții și-ți va duce gândul departe.

Cântecul meu va fi aripa visului tău; îți va purta inima spre hotarul necunoscutului.

Va fi stea credincioasă la căpătâiul tău, când se va lăsa întineric pe drumul vieții tale.

Cântecul meu va pătrunde în stelele ochilor tăi și-ți va purta privirea în inima lucrurilor nepătrunse.

Iar când glasul meu va amuți, cântecul meu va răsună în inima ta vie.

Cu ochii închiși

Eu o să-mi las deacum lecțiile, mamă. Am stat destul cu ochii pe carte de azi dimineață.

Zici că abia e ora douăsprezece. Poate că nu-i mai mult. Tu nu poți să-ți închipui nici odată, după prânz, că e numai ora douăsprezece?

Eu îmi pot închipui ușor că soarele a ajuns deasupra câmpului celuia de orez și că bătrâna pescăriță adună buruieni, colo la baltă, pentru mâncarea de seară.

Pot închide ochii bine și să mă gândesc că umbrele devin mai întunecoase sub ramurile mandarilor *), iar apa bălții e de un negru strălucitor.

Dacă ora douăsprezece poate veni noaptea, de ce n'ar putea veni noaptea, când e ora douăsprezece?

Chemarea

Când bate, dimineața, ora zece și trec pe ulița noastră, către școală,

Găsesc totdeauna pe negustor, strigând: „inele de cristal, inele!“

Nimic nu-l poate face să se grăbească. Nu e nici un drum pe care trebuie să apuce, nici un loc către care să se îndrepte, nici o oră la care trebuie să fie acasă.

*) Mandara,— copac cu floarea roșie care se plantează pe câmpurile de piper ca sprijin plantei iar pe câmpurile de cafea, pentru a da umbră.

Aș vrea să fiu și eu negustor și să-mi pierd toată ziua în stradă, strigând: „inele de cristal, inele!”

Când, după amiază, la patru, mă înapoiez de la școală, pot vedea prin poarta casei aceeași, cum grădinarul răstoarnă pământul.

Face ce vrea cu sapa lui, își mânjește straietele cu noroiu.

Nimeni nu-l întreabă ce face, când îl arde soarele, ori îl udă ploaia.

Ași dori să fiu un grădinar, să răstorn toată grădina și nimeni să nu mă oprească.

Seara, cum se întunecă și mama mă trimite la culcat, pot să mă uit prin fereastra deschisă cum trece paznicul, în sus și în jos.

Strada e întunecoasă și pustie, iar felinarul stă înfipt, ca un balaur cu un ochiu roșu în cap.

Paznicul își leagă lanterna, merge cu umbra lui alături, și nu se mai culcă nici odată.

Așa vrea să fiu și eu un paznic, să bat ulița în toate nopțile și să gonesc umbrele cu lanterna mea.

Calomnie

De ce ai lacrimi în ochi copilul meu?

Ce groaznic din partea lor să te ocărească mereu, fără rost!

Ți-ai umplut degetele și obrazul cu cerneală, când ai scris, — și pentru asta zic ei că ești murdar?

Ruşine! O să îndrăznească cineva să spună lunei pline că e murdară, fiindcă şi-a mănjit faţa cu cerneală?

Pentru fiecare lucru de nimic te dojenesc, copilul meu. Totdeauna îţi găsec cusururi fără rost.

Îţi rupi hainele, când te joci, — şi de aceea îţi spun că eşti desmăţat?

Ruşine! Ce o să spuie unei dimineţi de toamnă, când râde printre trenţele de nouri?

Nu te uita la ce-ţi spun ei, copilul meu.

Ei îţi înşiră un pomelnic întreg de păcate.

Ştiu toţi că-ţi plac dulciurile,—şi de aceea îţi spun că eşti lacom?

Ruşine! Ce au să zică de noi, cari te iubim?

Judecătorul

Puteti spune despre dânsul ce vă place. Ştiu eu cusurile copilului meu.

Eu nu-l iubesc fiindcă e bun, ci fiindcă e copilăşul meu.

De unde să ştiţi voi cât de draguţ poate să fie el, când cântăriţi bunătăţile cu slăbiciunile lui?

Când îl pedepsese, el devine şi mai mult o parte din sufletul meu.

Când din vina mea îi vin lacrimi, inima mea plânge cu dânsul.

Numai eu am dreptul să-l judec şi să-l pedepsesc, căci numai acela poate pedepsi care iubeste.

Astronomul

Eu ziceam: „Seara, când luna, plină, rotundă, se rătăcește între ramurile Kadamului, ar putea cineva s'o prindă?

Dar, dada *) râdea de mine:

„Spui prostii, măi băete.

„Luna e atât de departe! Cum ar putea s'o prindă cineva?”

Iar eu i-am zis: „Ești prost și tu, dada! Când se uită mama pe geam, și râde când ne jucăm noi, ai să zici că e departe?”

Dar dada zice: „Ești un copil ciudat. De unde o să iei o plasă atât de mare, ca să poți prinde luna?

Eu îi răspund: „N'ai nevoie de plasă, o prinzi cu mâna“.

*) Frate mai mare, „bădie“.

Dar dada râde: „Îți spun că vorbești prostii. Dacă ar veni luna mai aproape, ai vedea cât e de mare“.

Iar eu îi spun: „Dada, ce prostii învățați voi în școală! Când își apleacă mama fața, ca să ne zâmbească, nu-i fața ei destul de mare?“

Dar dada râde iar: „Nu știu ce fel de copil ești tu!“

Floarea de Champa*)

Gândește-te mamă, că ași fi o floare de champă și ași crește sus, în vârful pomului, și aș râde acolo, în bătaia vântului și aș juca pe frunzele abia desfăcute din muguri. M'ai recunoaște, mamă?

Ai striga: „unde ești copilașule?“, iar eu aș râde înfundat și aș sta acolo, tăcut. Apoi mi-aș desface în taină petalele și m'aș uita la tine cum lucrezi.

Când, după bae, ai trece, cu părul umed, răsfirat pe umeri, sub umbra pomului spre curti-cica mică unde îți spui rugăciunile, ai simți mirosul florii, dar n'ai ști că vine dela mine.

După prânz, când ai sta la fereastră, citind pe Ramayana, iar umbra pomului s'ar lăsa răcoroasă peste păr și pe sânul tău, îți voia arunca și eu umbra mea puțintică pe foaia cărții toemai acolo unde ai citi.

Și ai să ghicești oare că este umbra copilașului tău?

Seara, când te-ei duce la vaci, cu lampa aprinsă în mână, aș cădea iarăși jos pe nesimțite și m'aș face iar copilul tău iubit și te-aș ruga să-mi spui o poveste.

*) Champa, pom cu florile albe sau galbene, delicate, mirositoare, cari se aduc jertfă zeilor.

Negustorul

Inchipuește-ți, mamă, că ar trebui să rămâi acasă, iar eu să plec în streinătăți.

Inchipuește-ți că vaporasul meu ar fi trăs la punte, încărcat de bunătăți.

Acum, gândește-te bine, mamă; gândește-te, înainte de a-mi spune: ce să-ți aduc când voi veni?

Vrei mamă, grămezi peste grămezi de aur?

Acolo, pe malul fluviilor de aur, sunt lanuri pline de holdă de aur, iar pe potecile umbrite ale pădurilor, flori de champă își picură aurul.

Vreau să le adun toate pentru tine în multe sute de coșuri.

Vrei, mamă, mărgăritare mari, ca boabele ploii de toamne?

Imi măn barca spre insula mărgăritarelor.

Acolo, în zorii dimineților, tremură mărgăritare pe florile din luncă, mărgăritare picură pe

iarbă, iar nisipul e stropit de mărgăritarele aduse de spuma valurilor sălbatice.

Fratele meu are să capete o pereche de cai înaripați, cu cari să zboare, ca nourii.

Pentru tata, am s'aduc o pană vrăjită, care să scrie singură, fără să știe el.

Pentru tine, mamă, am s'aduc lădița cu comori pentru care șapte regi și-au jertfit regatele lor.

Literatură

Tu zici că tata scrie o mulțime de cărți, dar scrisul lui, eu nu-l pricep.

Toată seara a stat și ți-a citit, dar par'că poți înțelege la ce se gândea el?

Ce basme frumoase, știi să spui tu, mamă! De ce nu scrie și tata, așa ceva?

Oare mama lui nu i-a spus despre smei și zâne și fete de împărat?

Le-a uitat pe toate?

Adesea, când întârzie baea, trebuie să te duci și să-l chemi de o sută de ori.

Tu aștepti și-i ții mâncarea caldă, iar el scrie într'una și uită.

Tata se joacă totdeauna de-a cartea.

Când intru câte odată să mă joc în odăea tatii, vii numaidecât și țiipi la mine: „Ce copil rău!”

Dacă fac cel mai mic zgomot, te răstești îndată la mine: „Nu vezi că tata lucrează?”

Dar ce rost are atâta scris și scris?

Când iau tocul și creionul tatii și seriu în caetul lui, întocmai ca dânsul—a, b, c, d, e, f, g, h, i,—de ce te superi așa pe mine, mamă?

Tu nici odată nu spui o vorbă, când scrie tata.

Dacă strică tata atâtea mormane de hârtie, ție nici nu-ți pasă.

Dar când eu iau numai o coală, ca să-mi fac vapor, îndată îmi spui: „Vai, cum mă mai necăjești!”

Numai tata poate să strice coală peste coală și să tot înegrească hârtia pe amândouă fețele; dumnealui poate...

Postașul răutăcios

De ce stai, colo jos, așa de mâhnită? Spune-mi, mamă dragă!

Intră ploaia pe fereastra deschisă; te-ai udat toată și nici nu simți.

Auzi cum bate ora patru?

Are să vie frate-meu dela școală.

Ce ai mamă, de ești așa de schimbată?

N'ai primit azi scrisoare dela tata?

Am văzut pe postaș cu tolba plină de scrisori; împărția la toți.

Numai scrisorile tatii le strânge ca să le citească el.

Știu eu bine că postașul e un om rău.

Dar nu te amări, mamă dragă.

Măine e zi de târg, în satul vecin. Ii spui fetei să-ți cumpere penițe și hârtie.

O să scriu eu scrisorile tatii. O să vezi că scriu fără nici o greșală.

O să scriu frumos dela A până la K.

Dar, de ce râzi, mamă?

Tu crezi că eu nu știu să scriu ca tata?

O să-mi liniez frumos hârtia și am să scriu toate literile, mari, frumoase.

După ce 'oi isprăvi scrisoarea, crezi c'o să fiu atât de prost s'o arunc în sacul poștașului ?

O să ți-o aduc eu singur, repede de tot, și am să te ajut să citești.

Lasă că știu eu. Poștașul nu-ți aduce scrisorile cele bune.

Darul

Aș voi să-ți dăruiesc ceva, copilul meu, căci pornim pe șuvoiul lumii.

Viețile noastre se vor despărți, iar iubirea noastră se va uita.

Dar nu mă înșel cu gândul că ți-aș putea cumpăra inima cu darurile mele.

Viața ta e tânără, cărarea lungă, iar iubirea care ți-o dăm, tu o sorbi dintr'o înghițitură. Apoi te întorci și fugi.

Ai jocul și prietenii tăi de joacă. Ce-are aface dacă n'ai vreme să te mai gândești la noi?

La bătrânețe, avem vreme destulă să numărăm zilele cari au trecut, să răsfățăm în mintea noastră, ceea ce mâinile au pierdut pentru totdeauna.

Râul aleargă repede, rupând cu un cântec toate zăgazurile, dar muntele stă și-și aduce aminte și-l urmărește cu dragostea lui.

Viteazul

Mamă, închipuește-ți că pornim amândoi într'o călătorie și ajungem într'o țară streină și primejdioasă.

Tu ești într'un palanchin *), iar eu, alături, pe un cal roib.

Inserează și soarele se ascunde...

Deșertul din Ioradighi, se întinde gol și cenușiu în fața noastră. Șesul e pustiu și părăginit.

Tu te sperii și te gândești: „Nu știu unde ne-am rătăcit“.

Iar eu îți spun: „Mamă, n'ai nici o grijă“.

Lunca furnică de iarbă ascuțită, iar peste drum șerpuește o potecă îngustă, gloduroasă.

Nu se vede țipenie de animal pe toată întinderea câmpiei.

Se face întuneric. E mohorât și cerul și pământul, și nu putem ști încotro mergem.

Deodată mă chemi și mă întrebi: „Ce lumină se vede acolo, la mal?“

Chiar atunci se aude un răcnet îngrozitor și niște figuri vin în goană, în spre noi.

Tu stai ghemuită în palanchinul tău și te închini, pomenind într'una numele zeilor.

Purtătorii palanchinului, tremurând de frică, se ascund în tufișul de spini.

Eu însă îți strig: „N'ai nici o grijă, mamă; eu sunt aici!“

Cu băte lungi în mână și cu părul fâlfâind

*) Un fel de litieră.

sălbatec, ei vin mai aproape, tot mai aproape.

Eu răcnesc: „Băgați de seamă, tâlharilor! Încă un pas și sunteți morți!”

Ei scot încă un urlet înfiorător și o iau la goană înainte.

Tu-mi apuci mâna și mă rogi: „În numele cerului, nu te apropia de dânșii!”

Eu zic: „Mamă, să ai numai grijă de mine”.

Apoi dau pintoni calului și pornesc în galop sălbatic, iar sabia și scutul meu zângănesc la olaltă.

Lupta devine atât de groaznică, mamă, în cât te-ar cuprinde un fior de ghiață, dacă ai putea-o vedea din palanchinul tău.

Mulți din ei scapă cu fuga, dar un cârd întreg e tăiat în bucăți.

Știu că tu te gândești, prăpădită: băiatul tău trebuie să fie mort acum.

Dar eu vin la tine stropit de sânge: „Mamă, lupta s'a sfârșit!”

Tu te dai jos și mă săruți; mă strângi la pieptul tău și-ți zici, tu singură:

„Nu știu ce s'ar fi ales de mine, dacă n'ar fi fost băiatul cu mine”.

Se petrec mii de lucruri de tot felul, în fiecare zi. De ce nu s'ar putea întâmpla și așa ceva?

Ar fi ca o poveste dintr'o carte.

Fratele meu s'ar minuna:

„Se poate așa ceva? Eu l-am crezut totdeauna atât de plâpând!”

Sătenii noștri vor zice cu toții, uimiți: „N'a fost un mare noroc că băiatul a fost cu mama lui?”

Smochinul

Ah, smochinule pletos de pe marginea lacului, uitat-ai pe micul băețas,—așa cum te uită pe tine pasările cari-și fac cuib în ramurile tale și apoi te părăsesc?

Nu-ți aduci aminte cum stătea la geam și se minuna de rădăcinele tale încurcate, cari țâșneau din pământ?

Veneau femeile și-și umpleau urcioarele din baltă, iar umbra ta uriașă, neagră, se întindea deasupra apei, ca somnul când se trudește să se deștepte.

Lamini de soare jucau pe undele apei, ca niște suveici mitite care țeș scoarță de aur.

Două rațe treceau înot pe lângă malul sălbatic, plutind deasupra umbrelor, iar băiatul stătea tăcut și gânditor.

Ar fi vrut să fie vântul și să sufle prin ramurile tale în freamăt, să fie umbra ta și să se întindă peste ape cu creșterea zilei, să fie o pasăre și să stea sus, pe vârful tău cel mai înalt, ori să înoate ca rațele acele, sub umbre și ierburi.

Spectacol

Copilul a ieșit să se joace de dimineată. Aleargă prin curte, gâfâind și împleticindu-se.

— Dar cine ți-a încondeiat zeghea pestriță, băețasule?

Cine a pus haina asta roșie pe trupușorul tău fraged?

Stă mama în prag, zâmbind și sorbindu-l cu ochii.

Ea bate din palme și-i zornăie brățărilor, iar copilul joacă cu bețișorul de bambus în mână, ca un ciobănaș mititel.

Dar de ce se oprește și-i râd ochisorii?

— De ce râzi, mugur micuț al vieții?

*

Ce tot râvnești, cerșetorul, când stai după gâtul mamei, cu mâinile amândouă?

Ce vrei, micule suflet poftitor? Să rup lumea întreagă din ceruri și s'o pun ca pe o fructă, în mânuța ta trandafirie?

Ce tot cerșești, cerșetorul?

Vântul duce departe zornetul clopoțelilor dela picioarele tale.

Soarele surâde și se minunează de haina ta.

Cerul veghiață asupra-ți, când dormi în brațele mamei, iar dimineața vine în vârful picioarelor la patul tău, și-ți sărută ochii.

Depart, voios, duce vântul zornetul clopoțelilor tăi.

Zâna visurilor, vine la tine în zbor, străbătând cerul, când ziua se îngână cu noaptea.

Lângă tine stă crăiasa lumilor, în inima mamei tale.

Acela care-și cântă cânturile sale, stelelor, stă la fereastra ta cu flautul.

Pe aripa amurgului, în zbor vin la tine, din ceruri, zânele visului.

Pe alte meleaguri

E cerul cenușiu, mamă. Nu știi cât de târziu e?
Nu mai am chef azi de joacă. Stau cu tine,
mamă. E Sâmbătă seara. E sărbătoare.

Lasă lucrul, mamă, vino aici, la fereastră, și
spune-mi: unde e pustiul dela Topantar din po-
veste?

Ploaea mohorâtă a închis vederea luminii,
toată ziua.

Fulgerul sălbatec zgârâie cerul cu unghiile
sale.

Când nourii se rostogolesc și tună, mă cuprin-
de spaima și mă lipsesc la sânul tău.

Când ploaea grea pleoscăie ceasuri întregi pe
foile de bambus, iar geamurile tremură și zăn-
gănesc de izbirile vântului, mi-e drag să stau în
odae numai cu tine, mamă. Să stau și să-mi spui
de pustiul dela Tepantar din poveste.

Unde e pustiul, mamă? La țarmul căror mări?
In regatul cărui Rege?

Acolo câmpurile nu sunt împrejmuite. Nu e
nici o cărare pe care sătenii să se grăbească sea-
ra, spre casă, nici o potecă pe care femeile să-și
ducă iarna la târg vreascurile adunate.

Cu pete de iarbă galbenă prin nisip, cu un sin-
gur copac în care o pereche de păsări bătrâne
își au cuibul, se întinde pustiul din Tepantar.

Văd par'că într'o zi mohorâtă ca asta cum fiul
de Rege străbate pustiul pe calul lui sur, căutân-
du-și prințesa închisă în palatul smeilor, peste
apa fără nume.

Când ploaea se cerne prin pânza întinsă a norilor, iar fulgerul izbucnește ca o durere înăbușită, se gândește el oare la mama lui nenorocită, cum, alungată de Rege, mătură grajdurile și-și șterge lacrimile de pe ochi, pe când el călătorește, cum spune povestea, prin pustiul din Tepantar?

Vezi, mamă, e aproape întunerie și ziua nu-i încă trecută.

Și nu se vede tipenie de om pe ulița satului.

Ciobănașul a venit mai de vreme dela imas; oamenii și-au lăsat ogoarele și stau pe rogojini, sub streășina bordeelor, urmărind cu ochii nouri amenințători.

Mi-am lăsat toate cărțile în dulap, mamă; să nu-mi spui să-mi fac lecțiile acum.

Când voiu crește și voiu fi mare ca tata, o să am vreme destulă să învăț de toate.

Dar azi, spune-mi, mamă, unde este pustiul din Tepantar, de care povestește basmul?

Zi de ploaie

Nouri amenințători se îngrămădesc în goană peste horbota neagră a pădurii.

— Nu ieși din casă, copile!

Palmierii înșirați pe malul lacului, își încovoie capetele sub cerul înfricoșător. Ciorile cu aripile lor murdare, stau zgribulite pe ramurile de tamarind, iar țărnul dinspre răsărit al râului strălucește într-o scăpărare de lumină roșiatică.

Vaca noastră. rage legată în funie.

— Așteaptă, copile, să duc biata vită, în grajd.

Oamenii aleargă spre câmpul inundat, pentru a prinde peștele aruncat de bălțile revărsate. Apele adunate de ploae, se reped în șuvoaie pe ulițele înguste, — ca un copil care fuge rîzînd de lângă mamă, să-și facă de joacă cu dînsa.

— Ascultă! Cineva chiamă luntrașul la val.

Dar pe-o zi mohorîtă, ca asta, luntrile nu se urnesc.

Cerul pare a călări zorit pe coama sălbatică a ploaiei.

Apele râului, spumegă zgomotoase.

Femeile au venit de vreme acasă, aducînd din Gange, urcioarele pline. Se pregătesc de-aprinsul lămpilor.

Pustiu e drumul spre medean *).

Vîntul geme și urlă în ramurile de bambus, ca o fiară sălbatecă prinsă într'o cursă.

— Să nu ieși copile din casă!

Vaporașe de hîrtie

În fiecare zi, las vaporașele mele de hîrtie să lunece unul după altul, pe apa grăbită a râului.

Cu litere mari, negre, seriu pe ele numele meu și numele satului unde stau.

Poate cineva, într'o țară streină, le va găsi și va ști cine sunt eu.

Imi încarc vaporașele cu flori de șiuți din

*) Medean = piață de sat.

curtea și din grădina noastră, și sper că fiorile acestea ale zorilor, vor ajunge noaptea cu bine la țarm.

Aprind lumini în vaporășele mele și mă uit în sus, spre ceruri, unde nouri mărunți își umflă vintrelele albe.

Nu știu care din prietenii mei din ceruri își trimit vaporășele de sus, ca să se ia la întrecere cu vapoarele mele.

Când înoptează, îmi îngrop fața în mâini și visez că vapoarele mele gonesc departe, tot mai departe, sub stelele miezului nopții.

Zânele somnului plutesc într'însele, iar încărcătura sunt coșurile lor pline de vise.

Corăbierul

Corabia marinarului Madhu, stă ancorată la cheiul din Raiguni.

Zadarnic e încărcată cu cânepă indiană și stă fără rost, de o mulțime de vreme.

Dacă mi-ar imprumuta mie corabia, aș înzestra-o cu sute de vâsle și pânze i-aș pune, i-aș pune cinci, ori șase, ori șapte.

N'aș cârmui-o spre târguri pustii.

Ași pluti cu ea pe șapte mări peste cele treisprezece râuri din poveste.

Vrei, mamă? N'ai să plângi într'un colț?

Nu mă voi pierde în pădure ca Ramachandra pentru a veni după patrușprezece ani.

Voi fi prințul din basme și-mi voi umple corabia cu tot ce mi-e drag.

Voi lua cu mine pe Ashu, prietenul meu și
voioși vom trece peste cele șapte mări și trei-
sprezece râuri din poveste.

Vom ridica pânzele în revărsatul zorilor.

La prânz, când tu te scalzi în lac, mamă, vom
fi în țara unui rege strein.

Vom trece prin strâmtoarea din Tipurui și
vom lăsa în urmă pustiul din Tepantar.

La aprinsul lumânărilor ne vom întoarce și-ți
voi povesti, mamă, tot ce am văzut.

Voi străbate, mamă, cele șapte mări și cele
treisprezece râuri din poveste.

Pe celalt mal

Vreau să trec pe celalt mal al râului.

Acolo unde luntrele stau în șir, prinse de stâlpii de tambus;

Unde oamenii trec dimineța cu luntrea ducând pe umeri pluguri pentru aratul ogoarelor, cari așteaptă departe;

Unde văcarii își duc peste apă vițeei la pășunatul din luncă;

De unde, seara, toți se întorc, lăsând ca în urmă să urle șacalii pe insula părăginită.

Mă lași, mamă dragă, să fiu un luntraș, când voi fi mare, ca tata?

Oamenii spun că sunt mlaștini ascunse acolo sub mal;

Unde se adună stoluri de rațe sălbatice, când trec ploile, și în stufișuri înalte își depun ouole păsările apelor;

Unde sitarii cu cozi jucăușe, își înfig degetele micuțe în huma albă, moale;

Unde, seara, ierburile înalte, punându-și coifuri de flori albe, îmbie razele de lună, la joacă, pe undele lor.

Vrei, mamă? Vrei să mă fac luntraș, când voi fi mare?

Voi pluti mereu din mal în mal, și toți băieții și fetele din sat, s'or minuna, văzându-mă de la scăldat.

Când soarele se urcă sus, în mijlocul cerului; când dimineața se topește în căldura amiezii, veni-voi trudit acasă:

— „Mamă mi-e foame!“

Când ziua e spre sfârșit iar umbrele se îndesesc sub arbori, veni-voi să-mi caut odihna de seară.

N'oi zăbăvi nici odată la lucru ca tata.

Mă lași, mamă? Mă lași să mă fac luntraș când voi fi mare?

Compătimire

Dacă aș fi numai un cățeluș, nu copilașul tău, dragă mamă, mi-ai zice:

„Nu“, când aș îndrăzni să mănânc din strachina ta?

M'ai alunga și m'ai ocări?

Atunci, fugi, mamă, fugi! N'oi mai veni nici odată la tine, când mă chemi și n'oi să mă mai las să-mi dai mâncare.

Dacă aș fi numai un papagal verde, nu copilașul tău, dragă mamă, m'ai ține legat în lanț, ca să nu sbor? M'ai amenința cu degetul?

Și mi-ai zice: „Ce răutate de pasăre, își zornăie lanțul zi și noapte!

Atunci fug, mamă, în pădure; nu mai vreau să mă iei în brațele tale.

Către cel dus

Era o noapte neagră când ai plecat.

E iarăși neagră noapte și te chem:

„Vino, scumpul meu! Lumea e adormită și nu va ști nimeni când ai venit pentr'o clipă, când stelele sclipiau setelor“.

Te-ai dus când erau pomii în muguri și câmpul era tânăr.

Acum totul e plină floare și te chem:

„Vino, scumpul meu! Copiii culeg flori și le împrăstie în nepăsarea jocului lor.

Și dac'ai veni și tu să iei o florică, n'o să-i pară rău nimănui“.

Acei cari se jucau atunci, se hârjonesc și acum. Așa e viața: o risipă.

Trag cu urechea la palavrele lor și te chem:

„Vino, scumpul meu! Inima mamei e plină până sus cu iubire și durere, și dac'ai veni să-mi furi o singură sărutare, rău n'o să-i pară nimănui“.

Întâiul Iasmin *)

Ah, întâiul, albul iasmin. Te simt și azi ca atunci când întâiaș dată mi-am umplut mâinile, cu alba ta floare, iasmin.

Am stat să ascult murmurul prelung al apelor în întunerecul miezului nopții.

Amurguri vrăjite de toamnă, s'au apropiat de mine la o cotitură de drum, în pustiul unei singurătăți, — așa cum o mireasă își desface vâlul, pentru a-și primi iubitul.

Și totuși mi-i dulce și-acum amintirea întâiului, albului iasmin, pe care l-am ținut în mână, când eram copilă.

Venit-a în viața mea câte o zi voioasă, și-am râs cu glumeții, în nopți sărbătorești.

În dimineți cenușii, am cântat ștângăresc câteva cântece.

Pe gâtul gol, purtat-am cununi de bakula, împletite de mâna iubirii.

Și totuși, mi-i inima plină ș'acum de-amintirea întâiului, fragedului iasmin, care mi-a umplut mâinile, când eram copilă.

Binecuvântare

Binecuvintează copilul, — această inimă micuță, care a câștigat sărutarea cerului pentru pământul nostru.

El iubește lumina soarelui, iubește lumina chipului mamei sale.

*) Iasomie.

El m'a învățat să disprețuească praful și să năzuească după aur.

Strânge-l la inima ta și binecuvintează-l!

El a venit pe acest pământ cu sute de încrucișări de drumuri.

Nu știu cum te-a ales pe tine din mulțime; a venit la poarta ta și te-a luat de mână, ca să-i arăți drumul.

Te va urma râzând, vesel, sfătos, și fără îndoială în suflet.

Răspunde la încrederea lui, du-l pe calea adevărului și binecuvintează-l.

Pune mâna ta pe capul lui și roagă-te: „când, jos, valurile devin amenințătoare, coboare-se de sus sufletul divin; să-i umple pânzele și să-l ducă către limanul păcii“.

Nu-l uita în viața ta grăbită, chiamă-l cu inima ta și binecuvintează-l.

SFÂRȘIT

Biblioteca „ORIZONTUL“

BROȘURI DE POPULARIZARE

: : Sub Îngrijirea D-lui A. A.-LUCA : :

Voim să popularizăm, să instruim. Să deprindem pe cititori, mai ales pe cei tineri, să cugete asupra problemelor mari ale vieții.

În locul cărților vătămătoare vom procura generației ce se ridică, pagini de hrană intelectuală curată și substanțială.

Broșurile „ORIZONTUL“ deschid, în atmosfera năbușitoare, orizonturi largi de lumină și adevăr.

In Biblioteca „ORIZONTUL“

AU APĂRUT:

- No. 1. — **VOLTAIRE.** — *Ce este omul ?*
- No. 2. — **EMERSON.** — *Destinul.*
- No. 3. — **M. NORDAU.** — *Morala luxului.*
- No. 4. — **GUSTAVE LE BON.** — *Psichologia Popoarelor.*
- No. 5. — **RABINRD NATHA TAGORE.** — *Mama și Copilul.*
- No. 6. — **CARL EWALD.** — *Icoane din viața animalelor și a plantelor.*

Vor apare treptat și cele ce urmează :

N. Vaschide : Telepatia. — Emile Faguet : Figuri literare. — C. Lombroso : Hipnotism și Spiritism. — Felix Le Dantec : Instinctul de conservare și Frica de moarte. — Dr. A. Forel : Problema sexuală. — Remy de Gourmont : Preumblări filozofice. — Elie Reclus : Credințe și superstiții. — L. Büchner : Darwinism și Socialism. — E. Haeckel : Enigmele Universului. — Enrico Ferri : Criminalii în artă și literatură. — Ruskyn : Pagini de artă, etc.

Biblioteca „ORIZONTUL“

Se vinde cu 2 lei numărul

Cetiți în fiecare săptămână Revista „ORIZONTUL“

